

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

A nemzet gyászünnepe.

Pécs, 1899. szeptember 29.

Kegyeletes gyászünnepekre készül az egész magyar nemzet. Október 6-án lesz ötvenedik évfordulója annak a gyászos napnak, a melyen a magyar szabadságharc tizenhárom tábornoka Aradon és Batthyány Lajos, a király által kinevezett első magyar miniszterelnök Budapesten vértanuhalált szenvedtek.

Ennek a szomorú emlékezetű napnak méltó megünneplésére az országos függetlenségi és 48-as párt a következő szöveget intézi a nemzethez:

Szózat a nemzethez!

Hazánk történetében van egy örök-emlékü nap, melyet a honfiai kegyelet a vértanuk emlékének szentelt. E nap október hatodika. A szabadságharcnak nagyon sok volt a vértanuja s bár ezek nem mindegyike október hatodikán szenvedte át a mártirhalált, de a nemzeti fájdalomnak mégis ez a „minden szentek napja“, mert ez a nap a legszomorubb, a leggyászosabb. Ekkor lett kivégezve Aradon a tizenhárom hős tábornok és Budapesten Batthyány Lajos gróf, Magyarország első felelős miniszterelnöke. Ötven év előtt a temetőnek siri csendje nehezedett hazánkra. Kétségbeejtő némaság fedte be a sziveket, vissza lett fojtva akkor még a fájdalom sóhaja is.

A hősi csaták zaja csak tiltott emlék volt, oltáraink lerombolva, hőseink kivégezve, mindenütt rom, vér, halál s nyomában a vigasztalan gyász, reménytelen szenvedés.

Győzött a túlnyomó erő, győzelmét siettette az ármány. El voltak tiporva jogaink s az erőszak uralma lett mindenhatóvá.

Órjögve csapkodott szét a zsarnokság s a hová nem ért el a hóhér gyilkoló keze, ott a penészes börtön négy fala között rabláncát csörgette a honfiai hűség.

Halál, börtön vagy hontalanság — ez volt osztályrésze jobbainknak, akik hazánk alkotmányát, törvényeit, szabadságát, függetlenségét, jelenét, jövőjét, egész életét védelmezték.

Azóta egy félszázad került a hátunk mögé. Időközben a letiport nemzet föléledt. A boszu szomjától mámoros zsarnokságot elsöpörte az örök bíró s a gondviselés áldott keze enyhítette fájdalmunkat, sorsunkat.

Igaz, a magyar haza még nem független, de ami majdan azzá teszi: a gondolat, a szó, a sajtó már szabad. És szabad a honfiai érzelmek megnyilatkozása, szabad a visszaemlékezés.

Emlékezzünk tehát vissza ezen minden szentek napján a mi halottainkra, a nemzet megdicsőült hőseire, a magyar szabadság kiszenvedett vértanúira.

És imádkozzunk mindannyian a mi halottjainkért, imádkozzunk a vértanukért országszerte.

Az emlékezés fájdalmától s a hálnak szent érzetétől dobbanjon meg szíve minden magyar embernek, dobbanjon meg szíve az egész magyar nemzetnek.

Mutassuk meg, hogy idő multával is, a viszonyok változtával is, s az önzés és haszonlesésnek e rideg korszakában mi még tudunk emlékezni, tudunk hálások lenni.

Mert a kiszenvedett vértanuk mindannyian, és az a sok névtelen hős, a magyar szabadságért, édes hazánkért, a nemzet jövőjéért, — mi érettünk haltak meg.

Ne legyen oly város, vagy község széles e hazában, a melynek összes templomaiban ima ne hangozzék el október hatodikán; a kegyelet szent érzetének szavai szálljanak föl az egek Urához, papjaikkal együtt imádkozzanak a hívők ezrei a haza mártírjaiért.

Minden vallásfelekezet adott hőseket, vértanukat e nemzetnek. A csatatéren ott volt mindegyik, életét áldozva a hazáért. Imádkozhatik tehát és imádkozzék is minden vallásfelekezet saját elveszett híveiért — de az egész nemzet osztatlan kegyeletétől környezett vértanuiért.

Lépjen elő vértanuinak szent emléke a mult idők szenvedéseinek homályából.

hadd ragyogja körül nevüket, tetteiket és halálukat a dicsőségnek fénye s mint a hitnek és a bizalomnak szövéténeke hadd világítsa be a honfiai kötelességnek s egy szebb jövőnek útját.

Vértanuinak szent emléke tanítson bennünket a mindent fölládozni kész hazafiságra s emlékeztessen bennünket szüntelenül arra, hogy imádkozzunk mindenünkkel, még életünkkel is tartozunk.

Imádkozzék október hatodikán az egész nemzet s az imának lélekemelő szava a lelkesedés érzetét támaszsa föl szivünkben: élni a szabadságért, küzdeni nemzetünk függetlenségéért. Áldott legyen a vértanuk emléke!

Az országos függetlenségi párt nevében:

Barabás Béla
jegyző.

Kossuth Ferenc
elnök.

Egy országos párt intézte ezt a szózatot, de intézte nem egy párthoz, hanem az egész nemzethez, mert a kegyeletes megemlékezést, a hálát azok iránt, akik az egész nemzetért áldozták föl életüket, nem foglalhatja le magának egy párt, a melynek csupán az a szerep juthat ebben a kegyeleti tényben, hogy figyelmeztetésével általánosítsa a megemlékezésre vonatkozólag elszigetelten már az ország legkülönbözőbb vidékein megindult mozgalmat.

Annak a városnak, amely színhelye volt a megrázó gyászos tragédiának, hatóságán kívül már az ország fővárosa, a vidéknek csaknem minden jelentősebb emporiuma már megtette intézkedéseit, hogy a honfiai kegyelet adóját a magyar szabadságharc „Mindenszentek“ napján lerója.

Valóban országos, a nemzet kötelességének megfelelő azonban a kegyelet megnyilvánulása csak akkor lehet, ha a gyászos emlékü napon az utolsó kis község templomában is fölhangzik a buzgó ima az egek Urához a nemzet halottaiért, a magyar szabadság dicső vértanuinak lelki üdvéért. Erre hívja föl a függetlenségi és 48-as párt szózata a nemzet minden tagját vallás- és pártkülönbség nélkül.

De a figyelmeztető szózat nem fölös-

Apáczá-utca 2. sz., Takarékpénztári új palota.

 A kizárólagos állandó posztó gyári raktár

értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy az angol, gráci, brünni és brassói őszi férfiszövetek újdonságai megérkeztek. Minthogy Pécsen ilyen kizárólagos üzlet még nem volt, így módjában áll mindenkinek ruházati szükségletét elegánsan és olcsón beszerezni, miről mindenki meggyőződhetik.

LEICHNER és FLEISCHER
posztó gyári raktár.

leges egynémely aluszékony vidéki metropolis számára sem. Nem is kell messzire mennünk, hogy erre nézve példát hozhassunk föl. Itt van Pécs városa, a melynek hatósága teljes részvétlenséget látszik tanusítani a nagy nemzeti gyászünnepe iránt s a torony alól a legcsekélyebb előkészület híre sem szivárogo ki, amely a kegyelet adójának lerovási módjáról szólana.

Hiszszük és reméljük azonban, hogy ez a részvétlenség csak látszólagos, mert Pécs város közönsége s a képviselőre hivatott hatóság eddig még nem feledkezett meg soha a honfiai kötelességek teljesítéséről s kivette mindig a maga részét a nemzet öröméből, gyászából.

A látszólagos részvétlenséget inkább annak tulajdonítjuk, hogy a város tanácsának közgyűlés hiányában még nem volt alkalma a kegyelet lerovására vonatkozó javaslattal a nyilvánosság elé lépni. Ez azonban semmiképen sem lehet ok arra nézve, hogy városunk részéről a gyászünnepeken való részvétel végkép elmaradjon.

Tartson a város rendkívüli közgyűlést, vagy intézkedjék a tanács saját hatáskörében, hogy Pécs városa az ünneplők sorából ki ne maradjon.

A legkevesebb, mit Pécs városának meg kell tennie, az, hogy *küldöttégileg koszorút helyezzen a vértanúk aradi szobrára; a kegyurasága alatt álló plebaniatemplomokban gyász-istentiszteleteket tartatva, azokon való részvételre a hatóságokat és testületeket fölkérje; végül a többi vallásfelhatalmazottakat is fölkérje gyász-istentiszteletek tartására.*

Ezzel tartozik Pécs város a hazafiúi kegyeletnek s annak az előkelő állásnak, a melyet hazánk városai között elfoglal.

A város virilistái.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. szeptember 29.

A város igazoló bizottsága ma délután 4 órakor a főjegyzői hivatalban *Krasznay Mihály* kir. tanácsos elnöke alatt tartott ülésében hitelesítette a város legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagjainak a jövő 1900-ik évre szóló lajstromát.

A névsorban 57 rendes és 10 pótvirilista foglal helyet, kik közül a *gal jelöltek adója ügyvédi, orvosi, gyógyszerészeti vagy egyéb tudori oklevél, illetve iparkamarai tagság révén kétszeresen számítatik.

A teljes névsor a következő:

Rendes tagok:

Hirschfeld Samu* 5495 frt 46 kr. Zsolnay Vilmos* 4075.46, J. Engel József* 3655.58, Dr. Löwy Lipót* 3421.00, Engel Mihály 3156.35, Reinfeld Imre* 3060.96, Schwabach Zsigmond* 2840.92, Schapringer Gusztáv* 2803.70, Ullmann Károly* 2634.32, Dr. Schwarz Frigyes* 2598.28, Schönherr Mihály 2452.76, Teleki Zsigmond* 2256.42, Dr. Hölbling Miksa* 2040.68, Neumann Ignác* 1914.54, Stern Károly* 1889.90, Wertheimer Jakab 1883.88, Scholz Gyula 1811.32, ifj. Scholz Antal 1774.95, Oblath Adolf 1696.00, Krausz Béni* 1683.08, Deutsch Ádám 1660.14, Piacsek Gyula 1613.69, Ratkovics Ferenc* 1356.26, Dr. Erreth Lajos* 1316.00, Eizer János* 1225.04, Erreth János* 1129.00, Szuly János* 1102.06, Fekete Mihály* 1047.68, Auber Gyula 1038.75, Klein Jakab 1036.46, Kindl Ferenc* 990.08, Maletter Rezső* 940.24, ifj. Némethy József* 911.14, Mihálovits György 903.30, Höfler N. János* 886.56, Dr. Lieber György* 881.50, Dr. Kaufer Jenő* 875.60, Erreth Kálmán 822.31, Fodor Pál* 816.84, Hoffmann Lajos 808.92, Jankovits József 803 1/2, Taizs József* 796.00, Weisz Armin 774.82, Spitzer Jakab 766.07, Dr. Johann Béla* 753.—, Horváth Antal* 750.80, Hamerly Imre 731.90, Hamerly István 731.90, Pápa József 729.50, Zsiga László* 722.60, Dr. Krausz Jenő* 710.66, Szeifritz Antal 708.67, Trixler Alajos 708.04, Mutnyánszky Béla* 696.64, ifj. Erreth János* 695.—, Szautter Gusztáv 663.—, Egry József* 662.58,

Póttagok:

Engesszer Miklós* 662.36, Mestrits Imre 657.96, Eizner Dóci 654.67, Spitzer Lajos 648.75, Dr. Ludvigh Ferenc* 634.80, Orf Gáspár 630.—, Nagy Gádó József 603.30, Simon János 589.18, Kemfner Lipót 576.35, Zelms György 574.10.

A névsorban beállt változások, az idénre érvényes névsorral szemben a következők:

Hetyey Sámuel megyéspüspök kinyilatkoztatván már tavaly, hogy virilis jogát a megyei törvényhatóságban óhajtja gyakorolni, a jövő évi névsorba nem vétetett fel. *Hirschfeld* Samu sörgyáros kamarai tagsága folytán adója kétszeresen számítatik s így jutott a legelső helyre a virilisták között. Az elhalt *Jankovich* Hugó helyére most fia, *Jankovich* József vétetett be. *Szautter* Gusztáv ügyvéd nem kívánta adóját ügyvédi oklevele alapján kétszeresen számítatni. *Engel* Adolf bornagykereskedő, mivel nem pécsi lakos, hanem budapesti, a névsorból kihagyatott. Töröltettek továbbá az elhalt *Sipóc* István és dr. *Paszitzky* Ede. Dr. *Kuchenich* Henrik orvos nem kívánta kétszeresen számítatni adóját az orvosi diploma alapjául s így a névsorból egészen kimaradt. Hasonlóan kimaradt a névsorból *Vasváry* György kereskedő is, ki az ideai névsorban a póttagok sorában szerepel.

Ezek a jövő évre szóló virilista névsor nevezetesebb változásai. A névsor holnaptól kezdve 15 napig közszemlére kitétetik s ellene ez idő alatt esetleg felszólalások adhatók be.

H i r e k.

Pécs, 1899. szeptember 29.

Szellemek mulatozása a vidéken.

(Brunóci esetek a közel helyiségekben.)

A mióta egyszer hirt adtunk a vidék »szellemi« mozgalmairól, akár külön rovatot nyithatnánk a hazajáró lelkek számára. A közeli községekből érkeznek a tudósítások, a melyek csodálatosabbnál-csodálatosabb eseményekről adnak számot, a melyek méltán gondolkozóba ejthetik azokat, a kik már kételkedni kezdetek az emberi hiszékenység határtalanságában.

Ime egy néhány eset:

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Karcolatok a színvilágból*)

(Somogyi Károly — Tiszay Dezső.)

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

III.

Tiszay Dezső Pécsnek 1899. évtől három évi tartamra megválasztott színi igazgatója.

Nézzük csak, kik azok a színigazgatók, széles Magyarországon, a kik közül jelenben *elsősorban* választhatott volna Pécs közönsége?

Az *elsősorúak* nevezetesen: Leszkai Aradon, Krecsányi Temesvárott, Komjáthi Debrecenben, Makó Szegeden, Somogyi Pécsen és Tiszay Miskolcon működtek.

Másodsorúak lehettek volna a szathmári, győri, székestehérvári, zombori és nyitrai színházak igazgatói. Az érdek az, hogy a választás az első sorúak közül ejtessék meg.

Az első sorúak közül pedig csak Somogyi és Tiszay jöhetett kérdésbe, mert a többi okkupálva volt.

A pozsonyi német-magyar vagy helyesebben magyar-német színigazgatás, illetve színtársulat és a kassai újszínháznak elkészülte s annak 1899. év őszére hirdetett megnyitása okozott egy kis zavart az első sorú színigazgatók közt.

Ki hitte volna, hogy a régi kiérdemelt *színész* színigazgatók helyét Pozsonyban és Kassán kizárólag üzletiemberök fogják elfoglalni?

Pedig Tiszay Debrecen és Miskolc között mozgott 2 év óta csak azért, hogy közel legyen a tűzhöz, hogy keze ügyében legyen Kassa; mert hisz Tiszay is úgy volt Kassával, mint Somogyi Péccsel. Abban a hitben élt, hogy a kassai színházat épen úgy az ő számára építették, mint Somogyinak Pécsen.

És ebben a hitében erős *reménysege* is lehetett, mert *szerették* őt mint jeles színművészt, mint igazgatót egyaránt.

Több évet töltött Kassán. És a közbecsülés iránta úgy, mint társulata iránt évről-évre csak fokozódott.

Vegyük tehát szemügyre Tiszayt először is mint színészt, azután mint színigazgatót és végre mint embert a társadalomban.

Tiszay a Tisza mentén látta először azt a derült kék eget, a holdvilágot, csillagokat, a végtelen rónaságot s azon a játszi délibábot. Ott volt az ő bölcsője a viganós, piros papucsos alföldi vigkedélyű némberek és egészségtől duzzadó, humorteljes jómódu cimborázó alföldi magyar emberek közt.

Nem hiszem, hogy serdülő ifju korában ne ábrándozott volna gyakrabban a Tisza partján, hol a csendes esteiken csak úgy zengett a dal messzetájra a vízteremtő leányok ajkáról ép úgy, mint a hajós legények citerája, vagy a halászok sajkájában a fuvolaszó.

A népnek ez a különféle danája, mint kinyomata romlatlan lelkivilágának, egy műveltebb ifura nem csak költőileg hat, hanem felvillanyozza lelkületét, és a képzelődés szárnyán elbolyong mindenfelé, míg egy pontnál megáll, és megnyilvánul az akarat, a mely

akarát azután nyomban elhatározásba megyen át.

Ilyen kedélyállapotban képzelem én Tiszayt, midőn ott a Tisza partján legelőször pendült meg agyában az eszme, hogy színész lesz, a mit azután nyomban az elhatározás is követett.

És nem csalódnám, ha azt is állítanám, hogy szerelmes színésznek csapott fel.

Ne értsük felre egymást. Nem értettem szerelmesnek a színpadon kívül — noha minden színész ugyancsak szerelmes — hanem professionatus színpadi szerelmesnek.

Mert már megszoktuk a színészetnél, hogy az alföldi gyerekek közül legtöbb szerelmes, bonvivant és jellemszínésznek válik be.

A jó hangu énekeseket szintén az Alföld adja legtöbb esetben. Tudja Isten, a mérsékelt meleg éghajlat kiméli-e meg a hangszálakat? Nem tudom, elég az hozzá, hogy ezt már a tapasztalatból tudjuk; míg apa és burleszk komikus szerepekre a dunántúli megyék adják a kontingenseket. Az intrikusok többnyire Erdélyből kerülnek ki.

Nos a mi Tiszaynk, ha bár nem szerelmes színész most, fiatalabb korában még is kacérkodott kissé a szerelmes szerepkörrel, az az egy bizonyos.

Pedig arra a szerepkörre, a melyet ma mint színész betölt, büszke lehet.

Tiszay az operettek, vígjátékok és bohózatok éltető eleme. Buffó, bonvivant, salon — ha kell burlesk komikus, — de nagy alakító tehetsége és mély tanulmánya oly családias hozza a szemlélőt egy-egy komolyabb szín-

Rácvároson már nagyon élénkek a szellemek, legalább azt írja tudósítónk. Most már nem is kell nekik ezüst forint, hogy nyilatkozzanak. Például egy uri hölgy épen szobájában ült, a mikor az asztal megrázkódott és két lábra állott, mint a hogy azt a jól idomított cirkuszlovak szokták megcselekedni. A legfuresább azonban kétségtelenül az volt a dologban, hogy az asztal lábain hegyes sarku lakcipőket hordott és pedig női cipőket, amiből következtethető, hogy az asztal nem volt férfi-asztal. Az urihölgy indokolható kíváncsisággal kérdezte:

— Hogyan? Hát ti is lakcipőt hordtok!

Az asztalnő csendes kacagással felelt:

— Hát azt hiszed, hogy mi szellemek nem szoktunk táncolni? Szervus! Sietek, mert harangoznak a négyeshez! Pá!

A lakcipők eltűntek és az asztal ismét flegmatikusan négylábra állott, mintha bizony ő is csak közönséges asztal lett volna. Az uri hölgy önkívületi állapotba esett, de azt már nem írta meg tudósítónk, hogy nem a látomány előtt jutott e ebbe az állapotba?

*

Hát ha ez történt Rácvároson, az árpádi eset sem kiskutya. Ott is egy hölgy szerepel, meg egy asztal. Az asztal állott négykézláb, a hölgy pedig ült, az asztalon könyökölve.

Déli tizenkét óra, inkább az ebéd ideje, mint a szellem-járásé. Mikor az óra elkongatta a magáét, az asztal izgatottan felugrott és hátratett kezekkel sétálni kezdett, de a kilincsel nem tudott elbánni. Ekkor ingerülten viszsza ment régi helyére.

Igy írja ezt tudósítónk Árpádról.

*

Az üszöghi ellenben megható szerelmi dráma. Egy barna ruhaszekerény szerelmi viszonyt folytatott egy karcsu longue-chaise-zel. A viszonynak aztán egy siró-rivó hokkerli-párna lett a következménye.

A ruhaszekerény szerelme hülni kezdett és ezt szomorúan látta a szegény Longue-chaise.

— Már nem szeretsz, nyomorult — sziszegte méla fájalmában.

És egy napon szörnyű elhatározás érlelődött meg a szerencsétlen elhagyott Longue-

műi szerepében, hogy az a szemlélő mereven megtagadja Tiszayt, a komikust, és egy befejezett képzettségű, nagy rutinnal rendelkező jellemszínészt fog maga előtt látni.

Sokoldalúsága, biztossága, könnyedsége igazán bámulatos a színpadon s a ki nem tudná, hogy az alföld metropolisában volt nagyüzletű kereskedősülők gyermeke, bizony hitet tenne reá, hogy a színpadon született, és sarja valamelyes művész párna, kiktől előrköltte azt a temperamentumos színész vért, a mely ereiben mozog.

Nem tudom, van-e Tiszaynak mint színigazgatónak annyi tiszta nyeresége havonként, mintha valamely budapesti színháznál szerződve volna. Pedig ha nem színigazgató ma, akkor régóta valamely budapesti színháznak tagja, ez oly bizonyos, mint a kétszer kettő.

Mert én, sem az én időmben sem most, az egy boldogult Együd Pistát kivéve, oly sokoldalú, rutinizott színészt nem ismertem, mint Tiszayt.

Bizony felséges és sok évi fizetéseket szalasztott el, és nem fájna a feje úgy, mint most néha úgy 16-a és 1-je körül, midőn 60—70 tagból álló társulatának a fentartásáról gondoskodnia kell.

Egyébként ez az én véleményem, az övé lehet más, hisz minden jó katona vezérségre törekszik. Így gondolkozott Tiszay is. Direktor akart lenni, s az ő ma is, még pedig a javából.

Én elmondtam azt, a mit színészkedéséről hosszú évek során tudok; lássuk tehát

chaise kebelében. Hóna alá kapta kisdéd gyermekét, a hokkerli párnát és a kutba ugrott.

— Mama, mama! Nem akarok meghalni, — esengett a szegény hokkerli-párna, de nyomban a hullámok martaléka lett...

*

Ime, így mulatnak a szellemek a vidéken!

Napirend 1899. szeptember 30-án.

Naptár: szombat, szept. 30. — Róm. kath.: Jeromos. — Prot.: Jeromos. — Görög-kel.: (szept. 18.) Ariadne. — Zsidó: Sebbat Bereschith. — Nap kél 5 óra 50 perckor; nyugszik 5 óra 39 perckor. — Hold kél 1 óra 21 perckor éjjel; nyugszik délután 3 óra 58 perckor.

Időjárás. Kilátás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, nyugaton csapadék várható.

Kaszinó-estély a Nemzeti Kaszinóban este 9 órakor.

A pécsi Tornaegyesület estélye a Pannoniában. Pénzügyi és gazdasági bizottság együttes ülése a városházán d. u. 3 órakor.

Színház: »Vasgyáros«, színmű négy fölvonásban. Irta Ohnet György.

— (A szervezkedési szabályrendelet jóváhagyása.) Öröm érte ma a toronyalattiakat. Még pedig nagy öröm. A mire már egy esztendeje várnak, a miért annyi harcot folytattak, a minek elérése céljából a gyűlölt házbérkrajcár-adót tetszetős formában elfogadtatták a közgyűléssel: ma végre testet öltve érkezett le, mint egy második Messiás, ki hivatva van az anyagi sajnátságoktól megmenteni az ő hiveit. A belügyminiszteriumból ma érkezett le jóváhagyva a város szervezkedési szabályrendelete. Igaz ugyan, hogy nem teljesült az, a mi a jóváhagyás késése dacára is reménykedéssel töltötte el a tisztviselők kebleit, hogy a szabályrendelet ez év első napjától fog joghatálylyal bírni, mert a belügyminiszter az 1900-dik esztendő első napjától számítandó joghatálylyal hagyta jóvá a szabályrendeletet, de azért így is nagy az öröm mindenkinek közt. Most már azután a házbérkrajcáradó szedésének is meg lesz az alapja; de ime mégis csak a jövő évben szedhető a

most, van-e olyan jeles színigazgató, mint a milyen rutinizott színész?

Tiszaynak nagyon jó iskolája volt az igazgatás terén Kassán és Debrecenben. És mind a két helyen le is tette a vizsgát. Már hogy a zsebére is jelesen ütött-e be, arra feleljen ő; de hogy oly életrevalóság és oly ügyes vezetés mellett, mint a hogy Tiszay csinálja dolgát, a zsebére sem üthetett be rosszul sem az egyik, sem a másik helyen, arról meg felelek én.

Pedig Kassán és Debrecenben — nem mondhatnám — hogy egy izlésű közönség volna. A kassai közönség inkább a vig színpadi műfajoknak a kedvelője. Így például nem ad megbotránkozásának kifejezést, ha mindjárt az operetteknek a kéteőbb értelmű fajtáját vagy a sikamlós francia vigjátékokat hozzák is a színpadára. Sőt a nagyvilági izlése megköveteli az efajta művek színrehozatalát. Zaj, mulatság, fény és szép szintársulat kell Kassának s ha még jó is a társulat, akkor tejbévajba fürödhetik direktorstul együtt.

Kassa mindig jó volt a direktorokra. Nem is mozdult meg onnét 10 álló esztendeig Latabár. Szép miskolci vagyonát bizony Kassa adta neki, mert nagyon szép dolog az, mikor a direktornak, vagy a titkárjának egy lépést sem kell tenni, hanem minden hónap elsején, mint a parancsolat, déli 12 órára már be küldik a bérleti összegeket, mely rendszeren 1500—2000 frt között változik havonként. Szép dolog ez, mert ez biztos jövedelem. Így azután bátrabban mehet neki az igazgató a napi jövedelmek rizikójának.

házbérkrajcár adó is, mert a folyó évre kivetett házbérkrajcáradónak nincs célja, hogy mily fedezetre fordíttassék s mert a tisztviselők fizetésemelése csak a jövő évben lép életbe, tehát az erre megszavazott házbérkrajcár is csak akkor szedhető.

— (Az árvizről.) Mig Mohácsnál apadóban van a Duna, addig Mohácsnál délre folytonos, de már kisebb mérvű áradás tapasztalható. A Duna árvize Gombos fölött folyvást tetőzik. A budapesti vizállás ma reggel 7 órakor 0 felett 529 centiméter volt, mely eléggé kedvező körülménynek mondható, mert a vizállás apadóban van. Gombos fölött Apatinnál gátszakadás történt a Dráva torkolatával szemben a bácskai oldalon. A gátszakadás reggel történt a körtöltés és az apatini tégláégetőknél. A bajt már lokalizálták és veszély nincs. A Dráva árhulláma következtében Ujvidéken az árviz magassága az előrejelzettnél mintegy 40 centiméterrel magasabbra fog emelkedni, vagyis körülbelül 560 centiméterrel fog tetőzni. Tormai Károly alispán a veszélyeztetett helyeken még mindig kint van, dr. Fejérváry Imre báró főispán pedig ma délután 3 órakor érkezett vissza Mohácsról, hol az árvizveszély ugyszólván már teljesen elmúlt.

— (A »Pécsi Tornaegyesület« klubhelyiségének felavatása.) A pécsi tornaegyesület a Pannonia kávéház egyik földszinti termébe helyezte át klubhelyiségét. Az új helyiség ünnepélyes felavatása holnap este lesz, melyen a tornaegyesület hölgytagjai is, valamint férfitagjai egyaránt részt fognak venni. Lesz felolvasat, szaválás, mulatozás késő reggelig, mely felavató ünnepélyre vendégeket is szívesen látnak. A jövő szombaton választmányi ülés lesz az új helyiségben.

A vigalmi bizottság által a holnap, szombat estére összeállított műsor a következő: I. Megnyitó beszéd. Tartja: Kóhn B. József a P. T. E. titkára. II. A hivatásszülte betegségek és a tornázás. Felolvassa: Pick Béla, a

Hogy így volt-e Kassán Tiszay idejében, arra ismét ő felelhet, de hogy a 70-es évek elején így volt, arról meg én felelek.

Tiszay rendkívüli éleslátó és megfigyelő tehetséggel rendelkezik. Szereti a közönséget, viszont őt is, mint direktort hamar megszeretik.

Semmi sem kerüli ki figyelmét. Takarékos annyira, hogy még a dekorátor szegtekájába is talán olvasva adja a szegeket, de azért, mint alább látjuk, úr ott, a hol annak kell lennie és galant gyerek, akár egy francia marquis.

Kassára különösen boldogan emlékezhet vissza, mert ott nagyon gazdag lett. Olyan gazdag lett, hogy ezt a gazdagságot mindenki irigyli tőle, egy kincs birtokába jutott Kassán és ki az, a ki a kincs után ne vágyódnék?

Birtokába jutott egy szép hölgynek. Olyan, a ki ékessége a vidéki operette primadonnáknak. És ez az ékesség ékesíti és édesíti Tiszaynak ma az ő gondteljes, direktori napjait. Mert hogy gondterhes az igazgatói pálya még akkor is, ha a publikum a tenyeren hordja, azt még taglalni sem kell. Hisz a színész — tisztelet a kivételnek — akkor is duzzog, ha dől a publikum a színházba és telik a direktor kasszája, akkor is, ha gyér közönség öli a lelkét naponként.

Hiába, nem lehet tagadni, egy szintársulat, mert feje, diktátora a színigazgató, némi szociális érzelmeket rejt méhében.

És ezt lélektanilag meg is lehet magyarázni. Csak gondolkozzék telette kissé az a

P. T. E. jegyzője. III. A hét bolondok (monolog) Elmondja Kóhn Ármin, a P. T. E. II. művezetője. IV. Dali Eszter. Szavalja Lővinger Herman, a P. T. E. pénztárnoka. V. A hontalan. Szavalja: Kóhn Ármin. VI. Az almafa legendája és az első lovagias ügy (humoreszk.) Felolvassa Pick Béla. Tagok által bevezetett vendégek szívesen láttatnak. Kezdeté este fél 9 órakor.

— **(Mihály napja a zirci rendházban.)** Városunk számos előkelősége, egyletek, testületek, hivatalok képviselői, mind-megannyi szülő, kartárs és volt tanítvány, hálás érzelmeiktől indítva tartottak ma a zirciek háza felé, hogy leróják a tisztelet és szeretet adóját *Zalai Mihály* tanár rendtagnak nevenapja alkalmából. Az érdekes tanár, ki városunkban egy évtizedet meghaladó csendes, de áldásos munkálkodásával ily általános megtiszteltetésre rászolgált, szerény, de jóleső örmérezéssel fogadta e gratulációkat. *Zalai Mihály* nagy buzgalmat fejtett ki szaktárgyai tanítása mellett az irodalmi önképzőkör vezetésénél is és ez irányu működésével szerencsés volt gazdag sikereket elérni s ezzel tanítványait az irodalom kedvelése iránt fogékonytá tenni. E teret, ahol sok dicsőséget aratott tanítványaival, a folyó iskolaévben otthagyta s fiatalabb rendtársának engedte át a dicsőség szerzést, maga pedig csakis szaktárgyainak kezelésére szoritkozván, fokozódott mértékben érvényesíti kiváló szakképességét, mivel városunk ifjúságának hogy minél tovább szolgálhasson, adja a magyarok Istene.

— **(Kinek volt igaza?)** Annak idején nagy port vert fel az a polemiánk, melyet a »Pécsi Napló« folytatott velünk, a miért az általa a mocsai eset mintájára országos szenzációvá felfujni szándékolt szentkirályi esetet a kellő értékére leszállítottuk. És ma nekünk ad igazat ime a meghurcolt *Ódor Gyula* csendőrvezető és két csendőrének felsőbb bírósága, mely most hozott ítéletével *tényálladék hiányában a további büntető eljárás*

szíves olvasó, kit vagy kiket ez a szerény karcolat érdekel.

Én azonban ezuttal magyarázatba nem bocsájtkozom, majd alkalomadtán ennek is megmondjuk a nyitját.

Tiszay színigazgató szorgalmas, mint egy hangya, takarékos, mint mondtuk, az aprólkossáig. Pontos a munkában. Rendelkezéseiben annyira túlbuzgó (főleg ha ő rendez), hogy a diszitője talán még akkor törölgeti odahaza álmos szeméit, midőn ő már pitymalatkor a színpadon mozog és várja türelmetlenül diszitő személyzetét.]

Pontos az anyagi és üzleti ügyeiben a hajszálig, pontos a kiadott műsorában, kérelhetlen pontosságot követelő személyzetével szemben, de ugyanazokkal egyszersmind előzékeny. Finom, művelt modorával nem csak direktora tagjainak, hanem szeretett kollégája is.

Ilyen direktor Tiszay Dezső és hozzá, a kit még az a jó Ur Isten széles jó kedvében megáldott egy olyan feleséggel, az bátran elmondhatja, magáról, »megadtad Uram a mit kértem, hála néked érte«, mert Tiszayné nem csak *édes* élete párja az ő *kedves* férjének, a mihez nekünk nincs ugyan semmi közünk, hanem mert egyúttal működő művész is férje társulatánál, e joga van közünk megmondani róla azt előre is, hogy szép, elegáns megjelenésével, finom diszkrét játékával és behizelgő hangjával a pécsi közönséget is éppen úgy megfogja nyerni, mint a többi első

rást *Ódor és a két csendőr ellen megszüntette* s a *Balogh Lajos*, özv. *Nevegyál Györgyné* és társai által hivatalos hatalommal visszaélés és könnyű testisértés vétsége miatt tett feljelentés tárgyában *nem bűnösöknek mondotta ki a feljelentett csendőröket*. Reméljük, ehhez nem kell több kommentár arra nézve, hogy *kinek volt hát igaza?*!

— **(A város költségvetésének tárgyalása.)** A város pénzügyi és gazdasági bizottsága holnap (szombaton) délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében ülést tart. Az ülésen a város jövő évi költségvetését fogják tárgyalni.

— **(Adomány.)** *Tiszay Dezső* színigazgató a jótékony nőegylet népkonyhája javára ötven forintot adományozott.

— **(Eljegyzés.)** *Domokos János* eljegyezte *Zavaros Erzsikét Szőlősgyőrökön*.

— **(Eltűnt ötszáz forint.)** Megirtuk, hogy *Herbert András* bányatelepi lakos, házából az asztalfiókból a napokban eltűnt ötszáz forint. A pénz eltűntetésével a *káros Kaszás György* ellendi lakost gyanította, a ki bentjárt házában, abból a célból, hogy azt megveszi s a szobában egyedül fordult meg, honnan az asztalról eltűnt a pénz. *Kaszás György* ezután lemondott a házvételről és ki akart vándorolni Németországba. A csendőrség, mint értesülünk, letartóztatta tegnap a gyanuba vett embert ellendi lakásán s most folyik ellene a vizsgálat, melynek feladata lesz kideríteni, hogy valóban ő tüntette-e el hát az ötszáz forintot?!

— **(A pálinka.)** A pálinka verte le tegnap este lábáról *Kun János* napszámost. *Kun* az emberölő ital kedvelője lévén, tegnap a kelleténél többet vett be belőle s ez okozta, hogy a Jókai-téren eldült és eszméletlenül maradt a földön. A rendőrség beszállította a városi kórházba, hogy ott aludja ki a fejéből a pálinka okozta nehéz mámort.

— **(Félbemaradt regény.)** Valami gyakorlott regényíró ebből a hírből bizonyára regényt irt volna, melyet ekként fejezne be:

rendü vidéki városok közönségét mindenkor megnyerte.

Debrecenben Tiszaynak, mint direktornak más methodussal kellett dolgozni, mint Kaszán. A debreceni közönség nem mondható hidegnek, hanem nagyon melegnek sem. Inkább mondható hideg, mérlegelő, néha a tulzáig kritizáló közönségnek. Nagy ott a színházba járók száma és sok az intelligens elem. Régebben — (30 esztendőt nevezhetünk régebbnek) több vidéki elsőb rendü városban megfordultam, a hol Debrecen nagy városnak igen, de még afféle civis városnak tartották. Pedig 30 év előtt, ugy 1869-ben *Blaháné, Tannerné, Bercsenyi, Együd, Vizváry, Fektér, Rónai, Zöldi, Mándoky, 1871-ben Horváth, Dalnoki, Dalnokiné, Bogyó*, mind a debreceni állandó színház tagjai voltak s éppen úgy szedték a házilag kezelt kasszából a havi fizetésüket, akár a polgármester s éppen oly választó polgárai voltak Debrecen városának, akár csak az első debreceni polgár.

Ebből a debreceni színházból vette magához a budapesti nemzeti opera (akkor még nem volt külön operaház) *Blahánét, Tannernét, Dalnokinét, Bogyót, Dalnokit, Vizváryt* — s a későbbi években a népszínházhoz — még sok másokat.

És én azt mondó vagyok, ki hat éven át voltam az intendatura alatt tagja a debreceni színháznak, hogy az a színigazgató, ki Debrecenben tiszteleggel, minden hozzáférhetőség nélkül megállja helyét, annak egy más városban csak játék az igazgatás.

»... s most boldogan élnek egymással a sokat hányatott szerelmesek.« A valóságban azonban a regénynek éppen ez a két sora hiányzik. *Molnár István* szentlászlópusztai lakos nem rég jelentést tett, hogy egyik béreslegénye — ki különben már régen szerelmes volt a gazdája leányába — hirtelen eltűnt a háztól és azóta nyoma veszett. Egy darab ideig keresték a legényt, de aztán — mivel nem akadtak rá — abba hagyták a keresést. Most azonban következik a második fejezet. Tegnap reggel azzal a panaszszal állott elő *Molnár István*, hogy most meg már a leánya tűnt el a háztól s nem is jött oda többet vissza, tehát most már a leányt is keresik, a kinek feltalálását valószínűleg sokkal könnyebb tenné, ha tudnák, hogy hol rejtőzködik a megszökött szerelmes béreslegény. Miután azonban az élet is nagy regényíró, nem lehetetlen, hogy mire e sorok napvilágot látnak, a kezdődött regényt valóban így lehet majd befejezni... »s most boldogan élnek egymással a sokat hányatott szerelmesek,« — csak hogy hol? — azt az ég tudja.

— **(Pécsi nők dalegyesülete.)**

Molnár Kázmérné urnő vezetése alatt működött női műkedvelői énektársaság tudvalevőleg eddig nem képezett alapszabályszerűleg szervezett egyesület. Most azonban új egyesület kebelében gyűltek össze műkedvelői hölgyeink, kik »Pécsi nők dalegyesülete« cím alatt társaságot alakítottak tegnap este a Kath. Körben tartott alakuló gyűlésen és alapszabályok szerint fognak működni, mely alapszabályokat jóvágyás végett legközelebb felterjesztik a belügyminiszteriumhoz. Az egyesület helyisége a Kath. Kör földszintjén lesz.

— **(A főszolgabíró huszárja.)**

Szentlőrincen nagy ribilliót okozott a napokban *Ruzics Imre*, a főszolgabíró huszárja és *Király József*, kocsis. A huszár a kocsis társaságában éjjel nagy duhajkodva ment végig az utcán és *Nagy Kálmán* szentlőrinci lakost megtámadván, *Ruzics* kihuzta a kardját s az-

Debrecenben nem tér a közönség napi rendre a függöny legördülése után az esetben, ha neki valamely nem tetsző dolog fordult elő a színpadon.

Jöhet másnap, harmad vagy negyednap más darab, — mindegy — azért mégis a volt nem tetsző vagy esetleg botrányos dolog járja szájról-szájra mindaddig, míg a közönség ki nem engesztelődik, de elűtni, elvétni semmit sem lehet. A színbizottság éppen ugy részen áll, akár csak Aradon. Ez a két bizottság éberség, figyelem és fegyelem tekintetében kezethat egymással.

Nagyot vétene az a kaputrokos dandy, a ki a debreceni színközönségről csak ugy foghegyről ítélné.

Inkább ellehet mondani azt, hogy Debrecen egy tudományos kálmánista Róma. Már pedig ott, a hol tudomány van, ott a szép, jó és nemes iránt is kifejlődött az érzék. És *Tiszay Dezső* ennek a debreceni mindenrendü és rangu nagyközönségnek osztatlan szeretetét bírta ottani igazgatásának 3 éve alatt és bírja ma is.

E karcolatok írójának alkalma volt személyesen Debrecenben meggyőződnie éppen e nyár folyama alatt arról, hogy *Tiszay* debreceni multjára mindig büszke lehet.

Pécs csak gratulálhat magának, hogy *Tiszayban*, ugy mint elődjében is, egy szorgalmas, értelmes, kötelességtudó, de elődjétől mégis némi tekintetben eltérő modoru, reális színigazgatót kapott.

zal Nagynak a karját két helyen is megsebesítette. Mikor Nagy Kálmán elmenekült előlük, akkor tovább mentek; most meg *Heilmann* Gáborral találkoztak, a kit szintén meg akartak verni. Végül *Schusster* Károly mészáros legényt is elébük hozta a véletlen s ezt is agyonveréssel fenyegették. A garázda huszár és a kocsis ellen a megtámadott emberek másnap megtették a feljelentést s most a bíróság folytatja ellenük a vizsgálatot.

— **(Elmérgezte a malacát.)** *Biró* János szilvási lakos panaszt emelt a napokban a községi előljárásánál, hogy szomszédja, *Moldvay* József, kivel már huzamosabb idő óta ellenséges lábon él, boszúból elmérgezte a malacát. A megejtett állatorvosi vizsgálat meg is állapította, hogy a sertés tényleg gyufaoltdatba áztatott zsemlettől hullott el. A kérdés most már csak az, hogy a mérgezést *Moldvay* József követte-e el, mit kideríteni a bíróság lesz hivatva, hol *Biró* János panaszt emelt szomszédja ellen.

— **(Megvert házaspár.)** Tengőd községben könnyen végzetessé válható véres eset történt a minap. *Tóth* István ottani lakos, a ki már régen ellenséges viszonyban állott a szomszédjával, *Zsebeházi* Jánossal, ezekre a saját lakásukon rájuk támadt és egy bottal véresre verte őket. A dühöngő embert csak az utca összesereglett népének segítségével birták megfékezni, a megvert házaspár így is csak súlyos sebek árán tudott megmenekülni. *Tóthot* feljelentették a bíróságnál.

— **(Baj van Köpecen!)** Nem ugyan Köpecen, hanem nálunk esett meg a hiba. Az történt — ugyanis — hogy a rendőrfőkapitány rendeletet bocsájtott ki, hogy a kávéházakban csakis *éjfélig* szabad a cigányzenekaroknak muzsikálni, — azontúl nem, sőt ezzel a rendelettel kapcsolatosan eltörölték a »licenct» is. Erre a szigorú rendeletre oly dolgok adtak okot, mint például az, hogy a város közepén levő valamelyik kávéházban cigányzene mellett reggelig mulatott fiatalság (esetleg öreg urak is) felhúzott állapotokban olyan vidám danolást vittek véghez, hogy bizony be-

illett a dolog csendháborításnak. S ebből a szempontból teljes elismerést érdemel az új rendelet. Valószínű azonban, hogy jólelkű főkapitányunk nem fog ridegen elzárkózni a »licenc» kiadása elől ritkán előforduló és méltánylást érdemlő esetekben.

— **(Szoritják a biciklistákat.)** Ugy azokból a galibákból, melyeket a kerékpárosok a fővárosban okoznak, következtet a belügyminiszter azokra a tulkapásokra, melyeket a biciklisták maguknak a vidéken megengednek. S azért most leiratot intézett a miniszter a hatóságokhoz, mely szerint »tekintettel ama napról-napra szemlátomást szaporodó s dacára a kellő hatósági ellenőrzésnek is ismételt előforduló balesetekre, melyeket a kerékpár sportizók okoznak, eme sportnak némi meggátlása, illetve szabályozása végett a hatóságok első sorban a kerékpáradó kirovásáraól és szigorú behajtásáraól, másodsorban a kerékpárosok megszámozásáraól, szóval a biciklistákra vonatkozó szabályrendelet pontos megtartásáraól gondoskodjanak.«

— **(Tolvaj kertészlegény.)** *Bencke* Antal kővágószőlősi lakos panaszt emelt a községi előljárásánál, hogy kertjéből valaki több letakart ojtott rózsátöt és három nemes gyümölcsfa csemetét kilopott. A szakszerűség, a melylyel a tolvaj a lopást elkövette, arra engedett következtetni, hogy a tettes jártas a kertészetben, s a feltevés valóban helyes volt, mert két nap alatt sikerült a tolvajt *Krüger* Lajos foglalkozás nélküli kertészlegény személyében elfogni, akit átadtak a bíróságnak.

— **(Vér a szőlők között.)** Nem ember vér folyt el szerencsére, hanem csak egy kutyának a vére, mely már napok óta garázdálkodott a nagykozári szőlőhegyek között. Akként történt a dolog, hogy a kozári szőlőhegyek között már napok óta egy gyanus kinézésű, lompos szőrű kutya kóborolt, mely nem csekély félelemben tartotta a hegyöröket is. Bár naponként látták, sőt fegyvert is fogtak rá, a kutya mintha meg lett volna babonázva rendszerint elkerülte a lövést. Végre a hegyörök elhatározták, hogy rókafogó csap-

dával vetnek véget az eb garázdálkodásának, mi ma reggelre sikerült is. A kutyát agyonverték, s az állatorvosi boncolás megejtése végett beszállították Pécsre.

— **(Berugott legények.)** Közeldik az október elseje vizsikatonának a legényeket. De addig a néhány napig, míg az aranszabadság tart, kimulatják még magukat a legények. Persze ilyenkor nem ismernek hártárt s jaj annak, aki ellenszegülni mer. Tőt-tősről érkezett hír szerint ott az elmúlt éjjel néhány berugott legény olyan ricsajt csinált, hogy a hatóság volt kénytelen szilaj kedvüket megzaboláznai. Most a mellett, hogy el kell menni katonának, még meg is birságotják a széles jókedvű legényeket.

— **(A rossz kémény miatt.)** Pécsváradon tűz ütött ki a napokban. Özvegy *Wirth* Jánosné *Bruckner* Teréz háza padlásán volt a tűz, a mely mint a vizsgálat kiderítette, a kémény rosszasága miatt keletkezett. A kémény rozoga lévén, a szikrák kikapattantak rajta s a tető meggyuladt. A vizsgálat során ez beigazolván lévén, a tulajdonosnő ellen megtették gondatlanság miatt a feljelentést a bíróságnál.

— **(Mérget evett egy család.)** Gyászos szerencsétlenség hírért küldi tudósítónk Nagy-Bajom somogy megyei községből. *Somsich* gróf felső-kaki vincellérjénél gombalevest főztek. Az egész család evett az ételből s ebéd után valamenyen rosszul lettek. Ekkor tűnt ki, hogy a levesben mérges gomba volt. A vincellér még délben meghalt, a felesége délután, este pedig két árván maradt gyermeküket ölte meg a mérges gomba.

— **(Drága kukoricásütés.)** Somogy községében a székesegyházi uradalom kárára öt hold erdő leégett. Hogy mi okozta a tüzet, akkor a vizsgálat nem tudta megállapítani; most azonban nyilvánvaló lett a tűz keletkezési oka. Ugyanis *Slova* Antal, somogyi lakos, az erdő mellett kukoricát sütött s a tüzet nem oltotta el. Az a száraz fűvön tova harapózott s így fogott tüzet az erdő is, minek következtében öt hold leégett. A tüzet okozó ember ellen megtették a feljelentést a bíróságnál.

— **(Birtokvásárló község.)** *Boda* Vilmos országgyűlési képviselő vezetése mellett tegnap Agárd tolnamegyei községből öt tagu küldöttség tisztelgett a képviselőházban *Wlassics* Gyula dr. vallás- és közoktatásügyi miniszternél. A küldöttség nevében *Boda* Vilmos ecsetelte a tisztán magyarajku Agárd község lakosságának szomorú helyzetét, melynek oka az, hogy a község igen csekély és vizjárta földbirtokkal rendelkezik. Közvetlen szomszéd-ságában van azonban egy 320 holdas állami uradalmi birtok, melyet a község vétel útján akar magának megszerezni. Kéri tehát a minisztert, hogy ügyüket vegye pártfogásba és a vásárt lehetőleg segítse elő. A miniszter átvette a küldöttség kérvényét és megígérte, hogy az ügyet tanulmányozni fogja; meghallgatja az ellenőrző bizottság véleményét s ha az ama elvi megállapodása ellenére, hogy állami birtokot nem ad el, mégis ajánlaná a kérelem teljesítését, a maga részéről örömmel fogja a község érdekét támogatni.

— **(Gyufa a gyerek kezében.)** Két tüzesetről is vettünk értesülést, melyet

Mutassuk be tehát Tiszayt a társadalmi téren is.

Tiszay határozottan a közvetlenség embere. Maga akar látni, tudni mindent, hogy intézkedései ne önféjűeknek, hanem alkalmazottaknak tűnjenek.

Meg vagyok róla győződve, hogy amint letelepedett és előadásait a rendes kerékvágásba hozza, meg fog fordulni egyleteink és társasköreinkben.

Ott lesz a nemzeti, polgári kaszinó, valamint a katolikus körben. Meghallgatja az ottani véleményeket igazgatása, szintársulata és műsora felett. Nem fog bocsájtkozni azok felett védelmi vitákba, hanem ha kárával nem jár, meg fogja szivlelni a jó tanácsokat, ha mindjárt laikustól jöttek is azok, tudva és gondolva azt, hogy ez az én kedves közönségem, kibem nekem kedvem telik.

Éppen így van, illetve lesz a helyi hírlapokkal is. Tiszaynak nincs például egy lapja, a melyre hallgat s a mely neki imponál és a többi helyi lapra csak úgy félvállról mondogatná: »beszélj csak, beszélj!« Tiszaynak minden helyi lap imponál jóakarattal s ha ezzel minden igyekezete mellett még sem találkoznék, bizony rosszul esnék neki és fájna is, de nincs rá eset, hogy ennek társulata körében vagy egyleti helyiségekben szóval kifejezést adna. Ennél önértetesebb.

Megbecsülhetlen még az a törekvése Tiszaynak, hogy minden módon oda törekszik és alkalmakat is nyújt, hogy társulatának előkelőbb tagjai ne tekintessenek idegeneknek azon városban és azon város társadalmában, a hol otthonukat találták; hanem iparkodik ledönteni azt az ósdi, előítéletes válaszfalat, a mely a társadalmat az ő társulatától még mindig elválasztaná. (Ezen már túl vagyunk Pécsen! Szerk.)

Ez elmondottakból tehát az volna konstataható, hogy a volt jó direktor után Pécs város közgyűlése szerencsésen választott.

S ha ez így van, mert hogy így van, azt az afféle obsitos, mint magam, ki 30 és néhány esztendeig a szinpadai deszkákat taposta, nagyon jól tudja.

Mégis, ha e sorok olvasása után valaki azért csóválná a fejét, mert nagyon komplementiroztam (?), annak azt felelném, ne tessék mindezeket, (ha úgy tetszik) evangéliumnak, hanem csupán »*Karcolatoknak*« tekinteni.

Tiszay pedig legyen meggyőződve, hogy ha meghozta azt magával mind, a mit Pécs igényeihez mérten megkíván, akkor feltalálta azt Pécsen, a mi után vágyott s a mit keresett.

Isten hozta Pécs falai közt társulatával egyetemben.

..... s.

gyufával játszó gyermekek okoztak. Az egyik *Ura Pincehelyen* volt, hol *Sándy* Ferenc házat gyújtotta fel ily módon a szomszédok két hat éves gyermeke. A másik tűz *Versenden* történt, hol *Tomin* Simonnak egy szalmakazla gyuladt ki, mert mellette a fiai gyufát gyújtogattak. A tűz a kazalról áterjedt *Hubek* Tamás szalmakazlára is és azt is elhamvasztotta.

— **(Tolvaj leány.)** *Riba* Teréz, pincehelyi lakosnőtől az udvarában szellőzés végett kitett vánkosok közül egyet ellopott valaki. A káros feljelentésére megindult nyomozás során csakhamar elfogták a tolvajt *Rábli* Rozália személyében, ki a lopott vánkost *Rajna* Panni nevű barátnőjéhez vitte, ott a tollat kivették s az üres huzatot a Kapos vizébe dobták. A tolvaj leány és társa most a bíróságtól várják büntetésüket.

— **(Elgázolta a kocsit.)** Súlyos baleset érte, mint értesülünk, *Gábor* Jánosné újbányai hatvan éves koldusasszonyt. Az asszony, dacára öregségének, abból tengeti életét, hogy faluról-falura jár és koldul. Ilyen útja közben történt meg tegnap, hogy az országúton *Kalapos* József kocsija elütötte, melynek első két kereke átment az öreg asszony lábán, úgy, hogy csontpedést szenvedett. A szerencsétlenül járt koldusnőt valószínűleg beszállítják a kórházba.

— **(Ellopott méhek.)** Torjanc községben *Koleszár* Zsifko, ottani lakos méheséből egyik reggelre virradóra elloptak egy kas méhet. A káros feljelentés az esetet a csendőrségnek, a megindult nyomozás során csakhamar kiderült, hogy a lopást *Horváth* Zsifkó torjanci lakos követte el, kinél az ellopott méheket meg is találták. A méhek így visszakerültek gazdájukhoz; a méztolvajt pedig feljelentették a bíróságnál.

— **(Szilvaszezon.)** Külön szezonja szokott lenni a szilvának, már ugyanis akkor, a mikor befőzik, hogy lekvár válják belőle. A legnépiesebb is ez az édességek között, még a legszegényebb ember gyermeke is kap hébe hóba egy karaj lekváros kenyeret s azt mindig a szilvából. Ha többet nem, legalább egy bögrével főznek belőle minden szerény kis lakáson, mert a szilvalekvárhoz nem kell a drága cukor, az a hogy befő, megédesíti magamagát. Főzésének most van a divatja s a szilvatermelő hegyi vidékekről százával jönnek vasúton a nagy, zsákkal levart tetejű kosarak, a melyek mint telidesteli vannak szilvával. Nagy vásárja most áll a piacon és szorgalmasan hordták haza az asszonyok a lekvárnak valót.

— **(Egy orosz börtön titkai.)** Oroszországban is nagy megbotránkozást keltett az a kegyetlenkedés, melyet a mosdoki (Wladikawkasban) fogházigazgató, *Maxinow* és öt segédje követett el a rájuk bízott foglyokon. Valóságos inkvizíció volt ez, minden borzalmával. A szerencsétlen fegyenceket mindjárt a börtönbe érkezésük után különféle torturáknak vetették alá, hogy — mint *Maxinow* igazgató szokta mondani — a felsőbbség iránti tiszteletre szoktassák. Egy lopás miatt 5 hónapra ítélt 20 éves suhancot *Maxinow* a lábánál fogva felakasztatott s több óra hosszat hagyott ily helyzetben, úgy, hogy amint levették, csak nagy fáradsággal bírták ismét esz-

méletre hozni. Egy asszonyt annyira bántalmaztak, hogy elvesztette a hallóképességét. *Salamon* titkos tanácsos, a börtönigazgatóság főnöke, a mosdoki börtön összes tisztviselőit a wladikawkasi törvényszéknek szolgáltatta át. Az orosz lapoknak persze nem volt szabad a hajmeresztő részleteket közölni, de a törvényszék által hozott ítélet megerősíti az elkövetett kegyetlenkedéseket. *Maxinowot*, aki tiszt volt, degradálták s két évi súlyos fogságra ítélték, a többi vádlottakat szintén súlyos fogságra ítélték három—öt hónapi időre.

— **(Új közegészségügyi intézmény.)** A városokban lakó emberek legnagyobb ellenségei a veszedelmes ragályok csiráit magukban rejtő piszok, szemét és emberi ürülékek, melyeknek évenként a városi lakosság százazrei esnek áldozatul. A talaj fertőzés káros következményei pusztító járványok alakjában gyakorta jelentkeznek, de ha nem is lépnek fel mindenütt járvány alakjában, azért áldozataikat folyton szedik. Tudósok kimutatása szerint egy embernek évi ürülék-mennyisége kerekszámban 5 métermázsára tehető, egy 10,000 emberrel bíró város évi ürüléke tehát 50,000 mm. 100 év alatt 5 millió mm., tehát egy 10,000 lélekkel bíró város altalajában a szenny és gyári vizektől teljesen eltekintve 100 év alatt 5 millió mm. fertőző anyag halmozódik fel. Minthogy vidéki városaink átlag sok száz évnél régebben állanak fel, mi sem természetesebb, minthogy azoknak altalaja a rothadó szerves anyagoktól teljesen telítve s a lakosság egészségére pedig valóban vészthozóvá van téve. Ezen körülményeknek elmaradhatatlan következménye, hogy egyes városainkban a halandóság óriási nagy lett és hogy némely betegség, mint pl. *Pécsett* a legutóbbi hagymájárvány, majdnem kipusztíthatlanná vált. Fontos egészségügyi intézmény tehát a tőzeg szóró klozetek felállítása, melyeket most *Pécsett* is be akarnak hozni. Miként értesülünk, a tőzeg szóró klozet berendezési vállalatnál az ily klozetek már is megtekinthetők. Láthatók a vállalat irodájában *Krausz* István urnál, bazar-épület.

— **(Ataxia.)** Már e szó etimológiája is eléggé elárulja, hogy ez a borzalmas, eddig gyógyíthatatlannak hitt betegség hogyan bánik el áldozataival. A test funkcióinak megzavarása. Minden mozgás rendje és szabályszerűsége megszűnik; a beteg olyan, mintha szélütés érné és mintha béna volna, mely bénaság különben csak látszólagos. Gyakran a szemizmokat is baj éri és a látás gyöngül. Idegfájdalom, gyomorhaj támad és bizonyos izmok egészen elhalnak. A mikor a beteg fekszik, megvan izmának ereje, de ha áll, akkor mozdulatait nem tudja úgy összeegyeztetni, hogy meglegyen a kívánt hatásuk; talpát erősen odaüti a földhöz és mindenbe beleütközik. Szürkületkor egyáltalán nem tud járni. Ha szemét becsukja is, lábszárát együvé illeszti, elveszti egyensúlyát és előre bukik. Teljes kifejlődésekor az ataxia a legnagyobb betegségbe dönti áldozatát. Fájdalma növekszik, a villámgyorsasággal jelentkező fájdalom mind rövidebb időközben lép föl és gyakran gyomorhájás kíséri. Végül megbetegszik a velő is és a szerencsétlen ember a halálé. Az ataxiának ezek a szimptomái. Okvetlenül szükséges, hogy e borzalmas betegség ellen alkalmas szert használjunk, a következőkben elmondjuk *Leroy* Konstant ur esetét *Astinesban*, *Sablé* mellett, Franciaország. *Sartha*-Gepartement az ő megmentője a *Pink*-pilula volt.

— Két év óta, írja levelében, olyan betegség gyötört, melyet egy orvos sem tudott

meggyógyítani, sem enyhíteni. Egy füzet, mely a *Pink*-piluláról szólt, ismét reményt adott nekem és a reményemben nem is csalódtam. *Ataxia* gyötört, tizenöt hónapig feküdtem, nem tudtam mozogni se a kezemet, se a lábamat, jobb szememmel már nem láttam és nem tudtam mozogni. Követtem az előirt gyógyító módot és ma újra tudok dolgozni és egészséges vagyok. Ismerőseimet a kik már egészen elszoktak attól, hogy engem jární lassanak, rendkívül meglepte a változás melyen keresztül mentem.

Az izmok erősítésével gyógyították meg a *Pink*-pilulák ezt a betegséget, valamint azal, hogy új erőt adtak a vérnek és kétséget sem szenved, hogy épen ez a hatásuk más, kevésbé veszedelmes betegségnél is, minő például az idegesség, sárgaság, vérszegénység, tuleröltetés stb. A *Pink*-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszertárakban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és 6 doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: *Török* József gyógyszer-tárában, Budapest, Király-u 12.

Előfizetésre való felhívás.

A közeledő október—decemberi évnegyedre új előfizetést nyitunk lapunkra.

Egy negyedszázadot meghaladó időn keresztül küzdött lapunk már eddig is a függetlenségi eszme szolgálatában s ebben a küzdelemben kitartásra buzdította nemcsak a közönségnek folyton gyarapodó támogatása, hanem lelkesítette az a törhetetlen meggyőződésünk is, hogy a függetlenségi eszmenek előbb-utóbb diadalmaskodnia kell.

És ez esztendő első felében a mi nagy politikai események történtek, a mi politikai vívmányokat megkapott a magyar nemzet, azok kivívásában az oroszánrész a függetlenségi eszme híveit, az ellenzékét illeti. *E függetlenségi eszme hívei vagyunk mi is*, kik a legjobb erőnkhez mérten kivettük részünket abból a harcából, mit az ellenzék a jogért és igazságért folytatott.

Ma, úgy szólván, csak a függetlenségi és negyvennyolcas párt képezi a politikai ellenzékét s mert a hatalom gyakorlásában szigorú ellenőrzés nélkül könnyen letévedhetnek a hatalom emberei a jog és igazság ösvényéről, ma és a jövőben kétszeres szükség van a függetlenségi pártra, hogy a magyar nép és magyar állam politikai és közgazdasági érdekeit megóvja. Lapunk a függetlenségi eszme szolgálatában állván, továbbra is az ellenzék hű harcostársa lesz s ezt a feladatot a jövőben is egész odaadással fogja teljesíteni.

Az év utolsó negyedében erős politikai harcokra van kilátás. Ezekben mindenkor függetlenül, a negyvennyolcas ellenzék magasatos eszméinek megfelelőleg fog lapunk küzdeni s hogy e küzdelemben minél nagyobb diadalokat vívassunk ki pártunkkal együtt, azért kérjük a független érzelmű olvasó közönség pártfogását.

Városi és megyei helyi ügyekkel ezután is behatóan fogunk foglalkozni az országos politika mellett. Itt is az őszinte igazmondás és a város s a megye érdekeinek szem előtt tartása fog bennünket ezután is — mint eddig — működésünkben vezérelni.

Az ország és külföld nevezetesebb eseményeiről s az országgyűlésről szóló távirati tudósításainkkal megelőzzük mindenkor a fővárosi ujságok közléseit. *Hirrovatunk* ezután is élénk és változatos tartalmu lesz. Közöljük minden csütörtökön este megjelenő számunkban a pécsi kir. táblai *Értesítő*t is, a mi nem csak az ügyvédekre, de minden ügyes-bajos félre nézve is aktuális fontossággal bír, kinek bármily jogügye a kir. táblához kerül. *Tárca-rovatunkban* s jövőre is könyvalakban közlendő *regényekkel* bőven gondoskodunk olvasóink szórakoztatásáról is, szóval mindent elkövetünk, hogy minden tekintetben kielégítsük olvasóközönségünknek egy a *modern igényeknek megfelelő napilaphoz* fűzött várakozását.

Előfizetési árak:

Lapunk előfizetési ára, mely az összes napilapok között a legolcsóbb, a következő:

egész évre	10 frt.
félévre	5 frt.
negyedévre	2 frt. 50 kr.
egy hónapra	— » 85 kr.

Vasárnaponként megjelenő népies **heti kiadásunk** előfizetési ára:

egész évre	3 frt.
félévre	1 frt 50 kr.
negyedévre	— » 75 kr.

Az előfizetés legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhető. Előfizetések a „Pécsi Figyelő” kiadóhivatalához (Pécs, Mária-u. 1. sz. a.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra bárhová küldünk. Hazafias tisztelettel

a

„PÉCSI FIGYELŐ”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Művészet, irodalom.

○ **T. Hadrik Anna**, szintársulatunk hősnője, ki a nyáron át egész mostanig a budapesti varosligeti szinkörben játszott, a szinkör tagja által tegnapelőtt az újpesti Közművelődési Körben rendezett hangversenyen is fellépett. Taksonyiné **Hadrik Anna** a hangverseny keretében több drámai szavaltat adott elő nagy hatással.

○ **Az olvasás szezonja** következik be a jövő negyedévre, a mely alkalomból ajánljuk a Pesti Hirlapot. Ez a lap a legtöbbet ad az előfizetési díjért s azonkívül kedvezményekben részesíti közönségét. A következő negyedév előfizetői kapják meg a Pesti Hirlap karácsonyi ajándékaul a Pesti Hirlap nagy képes naptárát az 1900. évre, mely különösen sok arckép közlésével fog az idén érdeklődést kelteni. Ezt a naptárt, melynek bolti ára egy forint, minden előfizető teljesen díjtalanul kapja meg. De kapnak a Pesti Hirlap előfizetői minden hónapra külön kis jegyzéknaplót is, mely napi följegyzésekre igen alkalmas. Megrendelhetik a Párisi Divat című diszes képes heti divatlapot is féláron, stb., stb. A jövő negyedben **Werner Gyula** új kétkötetes regénye fog megjelenni a lapban; mellette természetesen kisebb francia, angol stb. elbeszélések és rajzok, ugyszólván naponként. Az eredeti tárcákat **Mikszáth kálmán Kóth Béla, Kenedi Géza (Quintus), Murai Károly, Kóbor Tamás, Gárdonyi Géza, Bede Jób, Tömörkény István, Homok, Krúdy Gyula, Kézdi-Kovács László** stb. írják, szóval egész gárda a javából. A Pesti Hirlap ára október hóra 1 frt 20 kr., okt.—nov. hóra 2 frt 40 kr., okt.—dec. negyedévre 3 frt 50 kr. A Párisi Divat-tal együtt 4 frt 50 kr. A Pesti Hirlap kiadóhivatala (Budapest, V., Váci-körut 78.), kívánatra mutatványszámokat is küld.

○ **Párisi Divat.** Most közeledik befejezéséhez az V. évfolyam. Ez idő elég volt arra, hogy a magyar divatlapok hölgyközönségével megismertesse azt az óriási különbséget, mely a valódi, hamisítatlan eleganciájú párisi izlés és a Berlinen, Bécsen keresztül hozzánk importált dolgok között van. A „Párisi Divat” olvasói nálunk, a vidéken is, úgy tudnak öltözni, mint a valódi „parisienne”, választékosan, előnyösen, finom izléssel, eredetien és mindezt kevés költséggel, amire

szintén a „Párisi Divat” segíti reá olvasóit. Hogy ez így van, annak bizonyosságul elég, ha csak röviden felsoroljuk azon előnyöket, melyeket a „Párisi Divat” nyújt olvasóinak: fénykép után készült ábrák a párisi első cégek mintaruháiról, ezekhez bő magyarázat, szabásrajzok a párisi szaboktól, divatsürgönyök londoni és levelezők tollából: ábrák a kézimunka, butorzat, asztalterítés, lakás díszítés köréből. — Az összes cikkeken kívül a szerkesztői posta is azt a célt szolgálja, hogy a hölgyeknek mindenre nézve megadható legyen a legteljesebb fölvilágosítás. Minden számhoz regénymelléklet. A „Párisi Divat” előfizetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. A „Pesti Hirlap” napilappal együtt egész évre 18 frt, félévre 9 frt, negyedévre 4 frt 50 kr. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal. (Budapest, V., Váci-körut 78.)

Folyó sz. 2. Idénybérlet 2. sz. Páratlan bérlet.

Nemzeti Színház.

Szombaton, 1899. szeptember 30-án

A VASGYÁROS.

Színmű 4 felvonásban. Irta Ohnet György. (Rendező: Könyves Jenő.)

SZEMÉLYEK:

Beaulieux	V. Ágh I.	Derblay	Könyves J.
Claire, leánya	Hadrik A.	Susanne	Horváth A.
Bligny herceg	Bátori J.	Moulinet	Németh J.
Octáv, fia	Delli L.	Athenais	Jeszenszky I.
Prefont báró	Sarlay K.	Bachelin	Sebestyén C.
Sophie, neje	B. Polgár J.	Servan	Kiss J.

Holnap, vasárnap d. u. 3 órakor félhelyárral

A SZULTÁN.

Verő György operettje.

Este 1/8-kor rendes helyárral itt először

GYEREKASSZONY.

Bokor József népszínműve.

Törvénykezés.

§ **Közokirathamisításból** — rágalmazás. **Meichl József** baáni lakos azzal vádolta **Kolonics Zvetkó** baáni kisbíró, hogy az a képviselőtestületi ülésre kibocsátott meghívón az ő nevét tudta és beleegyezése nélkül aláírta. Ezért **Meichl József Kolonics Zvetkót** közokirathamisítással vádolta a képviselőtestületi ülésen. A feljelentés folytán a kisbíró ellen fegyelmi is indított, de ő az ellene emelt vád alól fel lett mentve. A fegyelmi eljárásból kifolyólag megállapított, hogy a kisbíró a meghívót elvitte **Meichl**hoz és mint-hogy nem volt otthon, nevét ráírta, hogy ezáltal igazolja ott létét. A kisbírónak ezen tényből **Meichelre** nézve jogsérelem nem háromlott, mert feleségét is értesítette **Kolonics** az ülés határnapjáról és **Kolonics** csak azt akarta konstatálni, hogy az ülésre **Meichl**t meghívta. A törvényszék kimondta, hogy **Kolonics** közokirat hamisítást nem követett el, **Meichl Józsefet** pedig, minthogy **Kolonics Zvetkót** hatóság előtt nyilvánosan vádolta, rágalmazás vétsége miatt két hónapi fogházra ítélte.

T a n ü g y.

)(**Ha a hitoktató megköti magát.** Akkor olyan állapotok merülnek föl, mint a mi-

lyenek uralkodnak a belvárosi népiskolában, hol négy osztályban a róm. kath. tanulók hét számra nem részesülnek a hitoktatás áldásában.

Ugyanis ez intézethez a folyó iskolai évre két hitoktató lett egyházhatósági intézkedés folytán beosztva. Az egyik négy osztályra lett a hitoktatási órák betöltésére küldve, a másik három osztályra nyert megbízatást, ki ezenkívül a belvárosi leányiskola négy osztályában, az ágostontéri iskola két osztályában és a belvárosi iskolánál elhelyezett iparostanonciskola öt osztályában teljesíti az iskolaév kezdetétől lelkiismeretes ügybuzgósággal a hitoktatást összesen heti 23 órában. Embertelenség volna ettől az amugy is eléggé megterhelt hitoktatótól követelni, hogy ez még az akaratoskodó kollegájának osztályait is lássa el. Lehetetlen ezt tennie, ha mindjárt a kollegialitási előzenység lépne is előtérbe, mert egy és ugyanazon órában nem szakíthatja magát négy felé.

Amint tudjuk, fentkölt gondolkodásu püspökünk éber figyelmét fordította városunkban különösen az iskolai hitoktatás lelkiismeretes teljesítésére, az órák pontos betartására és az előirt tananyagának teljes mértékben való feldolgozására, olyannyira, hogy a hitoktatás fontosságát minden mellékes érdek és tekintetől menten mindenek felett első feladatul jelentette ki és ez értelemben utasítá a hitoktató lelkészeket s azok ténykedését ellenőrző espereseket. És hogy a püspöki meghagyásnak a belvárosi iskolánál miért nem tesz a az egy hitoktató eleget, annak megmondhatója lehet csak az esperes ur; de hogy Pécs szab. kir. város iskolai hatóságának a püspöki utasítással kapcsolatos rendelkezése az illető kirendelt hitoktató előtt csak **Hekuba**, ahhoz nincsen szava **Schneider István** városi tanfelügyelőnek? Pedig értesültünk, hogy a belv. iskola igazgatója az állapotokat feltüntető jelentésében sürgős orvoslást kért. Szeretjük hinni, hogy a sztrájkyszerű hitoktató-krízis mielőbb meg fog szünni azzal, hogy az egyházmegyei főhatóság a városi hatósággal egyetértő késedelem nélküli erélyes intézkedésével a rendes állapotnak érvényt szerez és eddig a valóságoktatást nélkülözött osztályok növendékei már a közel jövőben rendszeren fognak részesülni a heti két órai hitoktatásban.

Közgazdaság.

□ **Allatjárvány-hírek.** Megyénk pécsi járásában jelenleg **Rákos** és **Gerényes** kisközségek sertésállományában a sertésorbánc, **Nagypal** községben a sertésvész, **Szilágy** községben pedig a juhok között a szájfájás pusztit. A járványtól megszállt községek kiviteli zár alá helyeztetek.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése szept. hó 29-én. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Ház mai ülésén felolvasták **Kossuth Ferenc** indítványát október hatodika megünneplésére vonatkozólag. Október hatodika félszázados évfordulója a vértanuk halálának, a mikor az egész nemzet készül leróni a hálás megemlékezés adóját.

gyufával játszó gyermekek okoztak. Az egyik tűz Pincehelyen volt, hol *Sándy* Ferenc házat gyújtotta fel ily módon a szomszédék két hat éves gyermeke. A másik tűz Versenden történt, hol *Tomin* Simonnak egy szalmakazla gyuladt ki, mert mellette a fiai gyufát gyújtogattak. A tűz a kazalról átterjedt *Hubek* Tamás szalmakazlára is és azt is elhamvasztotta.

— **(Tolvaj leány.)** *Riba* Teréz, pincehelyi lakosnőtől az udvarában szellőzés végett kitett vánkossok közül egyet elloptott valaki. A káros feljelentésére megindult nyomozás során csakhamar elfogták a tolvajt *Rábli* Rozália személyében, ki a lopott vánkost *Rajna* Panni nevű barátnőjéhez vitte, ott a tollat kivették s az üres huzatot a Kapos vizébe dobták. A tolvaj leány és társa most a bíróságtól várják büntetésüket.

— **(Elgázolta a kocsi.)** Súlyos baleset érte, mint értesülünk, *Gábor* Jánosné újbányai hatvan éves koldusasszonyt. Az asszony, dacára öregségének, abból tengeti életét, hogy faluról-falura jár és koldul. Ilyen útja közben történt meg tegnap, hogy az országúton *Kalapos* József kocsija elütötte, melynek első két kereke átment az öreg asszony lábán, úgy, hogy csontpedést szenvedett. A szerencsétlenül járt koldusnőt valószínűleg be szállítják a kórházba.

— **(Ellopott méhek.)** Torjanc községben *Koleszár* Zsifko, ottani lakos méheséből egyik reggelre virradóra elloptak egy kas méhet. A káros feljelentés az esetet a csendőrségnek, a megindult nyomozás során csakhamar kiderült, hogy a lopást *Horváth* Zsifkó torjanci lakos követte el, kinél az ellopott méheket meg is találták. A méhek így visszakerültek gazdájukhoz; a méztolvajt pedig feljelentették a bíróságnál.

— **(Szilvaszezon.)** Külön szezonja szokott lenni a szilvának, már ugyanis akkor, a mikor befőzik, hogy lekvár válják belőle. A legnépiesebb is ez az édességek között, még a legszegényebb ember gyermeke is kap hébe hóba egy karaj lekváros kenyeret s azt mindig a szilvából. Ha többet nem, legalább egy bögrével főznek belőle minden szerény kis lakáson, mert a szilvalekvárhoz nem kell a drága cukor, az a hogy befő, megédesíti magamagát. Főzésének most van a divatja s a szilvatermelő hegyi vidékekről százával jönnek vasúton a nagy, zsákkal levart tetejű kosarak, a melyek mint telidesteli vannak szilvával. Nagy vásárja most áll a piacon és szorgalmasan hordták haza az asszonyok a lekvárnak valót.

— **(Egy orosz börtön titkai.)** Oroszországban is nagy megbotránkozást keltett az a kegyetlenkedés, melyet a mosdoki (Wladikawkasban) fogházigazgató, *Maxinow* és öt segédje követett el a rájuk bizott foglyokon. Valóságos inkvizíció volt ez, minden borzalmával. A szerencsétlen fegyenceket mindjárt a börtönbe érkezésük után különféle torturáknak vetették alá, hogy — mint *Maxinow* igazgató szokta mondani — a felsőbbeség iránti tiszteletre szoktassák. Egy lopás miatt 5 hónapra ítélt 20 éves suhancot *Maxinow* a lábánál fogva felakasztatott s több óra hosszat hagyott ily helyzetben, úgy, hogy amint levették, csak nagy fáradsággal bírták ismét esz-

méletre hozni. Egy asszonyt annyira bántalmaztak, hogy elvesztette a hallóképességét. *Salamon* titkos tanácsos, a börtönigazgatóság főnöke, a mosdoki börtön összes tisztviselőit a wladikawkasi törvényszéknek szolgáltatta át. Az orosz lapoknak persze nem volt szabad a hajmeresztő részleteket közölni, de a törvényszék által hozott ítélet megerősíti az elkövetett kegyetlenkedéseket. *Maxinowot*, aki tiszt volt, degradálták s két évi súlyos fogságra ítélték, a többi vádlottakat szintén súlyos fogságra ítélték három—öt hónapi időre.

— **(Új közegészségügyi intézmény.)** A városokban lakó emberek legnagyobb ellenségei a veszedelmes ragályok csiráit magukban rejtő piszok, szemét és emberi ürülékek, melyeknek évenként a városi lakosság százazrei esnek áldozatul. A talaj fertőzés káros következményei pusztító járványok alakjában gyakorta jelentkeznek, de ha nem is lépnek fel mindenütt járvány alakjában, azért áldozataikat folyton szedik. Tudósok kimutatása szerint egy embernek évi ürülék-mennyisége kerekszámban 5 métermázsára tehető, egy 10,000 emberrel bíró város évi ürüléke tehát 50,000 mm. 100 év alatt 5 millió mm., tehát egy 10,000 lélekkel bíró város általajában a szenny és gyári vizektől teljesen eltekintve 100 év alatt 5 millió mm. fertőző anyag halmozódik fel. Minthogy vidéki városaink átlag sok száz évnél régebben állanak fel, mi sem természetesebb, minthogy azoknak általaja a rothadó szerves anyagoktól teljesen telítve s a lakosság egészségére pedig valóban vészthozóvá van téve. Ezen körülményeknek elmaradhatatlan következménye, hogy egyes városainkban a halandóság óriási nagy lett és hogy némely betegség, mint pl. Pécsen a legutóbbi hagymájárvány, majdnem kipusztíthatlanná vált. Fontos egészségügyi intézmény tehát a tőzeg szóró klotettek felállítása, melyeket most Pécsen is be akarnak hozni. Miként értesülünk, a tőzeg szóró klotett berendezési vállalatnál az ily klotettek már is megtekinthetők. Láthatók a vállalat irodájában *Krausz* István urnál, bazár-épület.

— **(Ataxia.)** Már e szó etimológiája is eléggé elárulja, hogy ez a borzalmas, eddig gyógyíthatatlannak hitt betegség hogyan bánik el áldozataival. A test funkcióinak megzavarása. Minden mozgás rendje és szabályszerűsége megszűnik; a beteg olyan, mintha szélütés érné és mintha béna volna, mely bénaság különben csak látszólagos. Gyakran a szemizmokat is baj éri és a látás gyöngül. Idegfájdalom, gyomorhaj támad és bizonyos izmok egészen elhálnak. A mikor a beteg fekszik, megvan izmának ereje, de ha áll, akkor mozdulatait nem tudja úgy összeegyeztetni, hogy meglegyen a kívánt hatásuk; talpát erősen odaüti a földhöz és mindenbe beleütközik. Szürkületkor egyáltalán nem tud járni. Ha szemét becsukja is, lábszárát együvé illeszti, elveszti egyensúlyát és előre bukik. Teljes kifejlődésekor az ataxia a legnagyobb betegségbe dönti áldozatát. Fájdalma növekszik, a villámgyorsasággal jelentkező fájdalom mind rövidebb időközben lép föl és gyakran gyomorlajás kíséri. Végül megbetegszik a velő is és a szerencsétlen ember a halálé. Az ataxiának ezek a szimptomái. Okvetlenül szükséges, hogy e borzalmas betegség ellen alkalmas szert használjunk, a következőkben elmondjuk *Leroy* Konstant ur esetét. A astinesban, *Sablé* mellett, Franciaország, Sartha-Gepartement az ő megmentője a *Pink*-pilula volt.

— Két év óta, írja levelében, olyan betegség gyötört, melyet egy orvos sem tudott

meggyógyítani, sem enyhíteni. Egy füzet, mely a *Pink*-piluláról szólott, ismét reményt adott nekem és a reményemben nem is csalódtam. Ataxia gyötört, tizenöt hónapig teküdtem, nem tudtam mozgatni se a kezemet, se a lábamat, jobb szememmel már nem láttam és nem tudtam mozogni. Követtem az előirt gyógyító módot és ma újra tudok dolgozni és egészséges vagyok. Ismerőseimet a kik már egészen elszoktak attól, hogy engem jární lássanak, rendkívül meglepte a változás melyen keresztül mentem.

Az izmok erősítésével gyógyították meg a *Pink*-pilulák ezt a betegséget, valamint azal, hogy új erőt adtak a vérnek és kétséget sem szenved, hogy épen ez a hatásuk más, kevésbé veszedelmes betegségnél is, minő például az idegesség, sárgaság, vérszegénység, tuleröltetés stb. A *Pink*-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárakban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és 6 doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: *Török* József gyógyszerárakban, Budapest, Király-u 12.

Előfizetésre való felhívás.

A közeledő október—decemberi évnegyedre új előfizetést nyitunk lapunkra.

Egy negyedszázadot meghaladó időn keresztül küzdött lapunk már eddig is a függetlenségi eszme szolgálatában s ebben a küzdelemben kitartásra buzdította nemcsak a közönségnek folyton gyarapodó támogatása, hanem lelkesítette az a törhetetlen meggyőződésünk is, hogy a függetlenségi eszmenek előbb-utóbb diadalmaskodnia kell.

És ez esztendő első felében a mi nagy politikai események történtek, a mi politikai vívmányokat megkapott a magyar nemzet, azok kivívásában az oroszlánrész a függetlenségi eszme híveit, az ellenzékét illeti. *E függetlenségi eszme hívei vagyunk mi is*, kik a legjobb erőnkhez mérten kivettük részünket abból a harcból, mit az ellenzék a jogért és igazságért folytatott.

Ma, úgy szólván, csak a függetlenségi és negyvennyolcas párt képezi a politikai ellenzékét s mert a hatalom gyakorlásában szigorú ellenőrzés nélkül könnyen letévedhetnek a hatalom emberei a jog és igazság ösvényéről, ma és a jövőben kétszeres szükség van a függetlenségi pártra, hogy a magyar nép és magyar állam politikai és közgazdasági érdekeit megóvja. Lapunk a függetlenségi eszme szolgálatában állván, továbbra is az ellenzék hű harcostársa lesz s ezt a feladatot a jövőben is egész odaadással fogja teljesíteni.

Az év utolsó negyedében erős politikai harcokra van kilátás. Ezekben mindenkor függetlenül, a negyvennyolcas ellenzék magasztos eszméinek megfelelőleg fog lapunk küzdeni s hogy e küzdelemben minél nagyobb diadalokat vívhassunk ki pártunkkal együtt, azért kérjük a független érzelmű olvasó közönség pártfogását.

Városi és megyei helyi ügyekkel ezután is behatóan fogunk foglalkozni az országos politika mellett. Itt is az őszinte igazmondás és a város s a megye érdekeinek szem előtt tartása fog bennünket ezután is — mint eddig — működésünkben vezérelni.

Az ország és külföld nevezetesebb eseményeiről s az országgyűlésről szóló távirati tudósításainkkal megelőzzük mindenkor a fővárosi ujságok közléseit. *Hirrovatunk* ezután is élénk és változatos tartalmu lesz. Közöljük minden csütörtökön este megjelenő számunkban a pécsi kir. táblai *Értesítő*t is, a mi nem csak az ügyvédekre, de minden ügyes-bajos félre nézve is aktuális fontossággal bír, kinek bármily jogügye a kir. táblához kerül. *Tárca-rovatunkban* s jövőre is könyvalakban közlendő *regényekkel* bőven gondoskodunk olvasóink szórakoztatásáról is, szóval mindent elkövetünk, hogy minden tekintetben kielégítsük olvasóközönségünknek egy a *modern igényeknek megfelelő napilaphoz* fűzött várakozását.

Előfizetési árak:

Lapunk előfizetési ára, mely az összes napilapok között a legolcsóbb, a következő:

egész évre . . . . . 10 frt.
félévre . . . . . 5 frt.
negyedévre . . . . . 2 1/2 frt. 50 kr.
egy hónapra . . . . . — » 85 kr.

Vasárnaponként megjelenő népies **heti kiadásunk** előfizetési ára:

egész évre . . . . . 3 frt.
félévre . . . . . 1 frt 50 kr.
negyedévre . . . . . — » 75 kr.

Az előfizetés legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhető. Előfizetések a „**Pécsi Figyelő**” kiadóhivatalához (Pécs, Mária-u. 1. sz. a.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra bárhová küldünk. Hazafias tisztelettel

a

„**PÉCSI FIGYELŐ**”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Művészet, irodalom.

○ **T. Hadrik Anna**, szintársulatunk hősnője, ki a nyáron át egész mostanig a budapesti városligeti szinkörben játszott, a szinkör tagja által tegnapelőtt az újpesti Közművelődési Körben rendezett hangversenyen is fellépett. Taksonyiné **Hadrik Anna** a hangverseny keretében több drámai szavalatot adott elő nagy hatással.

○ **Az olvasás szezonja** következik be a jövő negyedévvél, a mely alkalomból ajánljuk a Pesti Hirlapot. Ez a lap a legjobbat ad az előfizetési díjért s azonkívül kedvezményekben részesíti közönségét. A következő negyedév előfizetői kapják meg a Pesti Hirlap karácsonyi ajándékául a Pesti Hirlap nagy képes naptárát az 1900. évre, mely különösen sok arckép közlésével fog az idén érdeklődést kelteni. Ezt a naptárt, melynek bolti ára egy forint, minden előfizető teljesen díjtalanul kapja meg. De kapnak a Pesti Hirlap előfizetői minden hónapra külön kis jegyzéknaplót is, mely napi följegyzésekre igen alkalmas. Megrendelhetik a Párisi Divat című diszes képes heti divatlapot is féláron, stb., stb. A jövő negyedben **Werner Gyula** új kétkötetes regénye fog megjelenni a lapban; mellette természetesen kisebb francia, angol stb. elbeszélések és rajzok, ugyszólván naponként. Az eredeti tárcákat **Mikszáth kálmán** **Kóth Béla**, **Kenedi Géza** (Quintus), **Murai Károly**, **Kóbor Tamás**, **Gárdonyi Géza**, **Bede Jób**, **Tömörkény István**, **Homok**, **Krúdy Gyula**, **Kézdi-Kovács László** stb. írják, szóval egész gárda a javából. A Pesti Hirlap ára október hóra 1 frt 20 kr., okt.—nov. hóra 2 frt 40 kr., okt.—dec. negyedévre 3 frt 50 kr. A Párisi Divat-tal együtt 4 frt 50 kr. A Pesti Hirlap kiadóhivatala (Budapest, V., Váci-körut 78.), kívánatra mutatványszámokat is küld.

○ **Párisi Divat**. Most közeledik befejezéséhez az V. évfolyam. Ez idő elég volt arra, hogy a magyar divatlapok hölgyközönségével megismertesse azt az óriási különbséget, mely a valódi, hamisítatlan eleganciájú párisi izlés és a Berlinen, Bécsen keresztül hozzánk importált dolgok között van. A „Párisi Divat” olvasói nálunk, a vidéken is, úgy tudnak öltözni, mint a valódi „parisienne”, választékosan, előnyösen, finom izléssel, eredetien és mindezt kevés költséggel, amire

szintén a „Párisi Divat” segíti reá olvasóit. Hogy ez így van, annak bizonyosságul elég, ha csak röviden felsoroljuk azon előnyöket, melyeket a „Párisi Divat” nyújt olvasóinak: fénykép után készült ábrák a párisi első cégek mintaruháiról, ezekhez bő magyarázat, szabásrajzok a párisi szabóktól, divatsürgönyök londoni és levelezők tollából: ábrák a kézimunka, butorzat, asztalterítés, lakás díszítés köréből. — Az összes cikkeken kívül a szerkesztői posta is azt a célt szolgálja, hogy a hölgyeknek mindenre nézve megadható legyen a legteljesebb fölvilágosítás. Minden számhoz regénymelléklet. A „Párisi Divat” előfizetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. A „Pesti Hirlap” napilappal együtt egész évre 18 frt, félévre 9 frt, negyedévre 4 frt 50 kr. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal. (Budapest, V., Váci-körut 78.)

Folyó sz. 2. Idénybérlet 2. sz. Páratlan bérlet.

Nemzeti Színház.

Szombaton, 1899. szeptember 30-án

A VASGYÁROS.

Színmű 4 felvonásban. Irta Ohnet György. (Rendező: Könyves Jenő.)

SZEMÉLYEK:

Beaulieux	V. Ágh I.	Derblay	Könyves J.
Claire, leánya	Hadrik A.	Susanne	Horváth A.
Bligny herceg	Bátori J.	Moulinet	Németh J.
Octáv, fia	Delli L.	Athenais	Jeszenszky I.
Prefont báró	Sarlay K.	Bachelin	Sebestyén C.
Sophie, neje	B. Polgár J.	Servan	Kiss J.

Holnap, vasárnap d. u. 3 órakor félhelyárral

A SZULTÁN.

Verő György operettje.

Este 1/8-kor rendes helyárral itt először

GYEREKASSZONY.

Bokor József népszínműve.

Törvénykezés.

§ **Közokirathamisításból** — rágalmazás. **Meichl József** baáni lakos azzal vádolta **Kolonics Zvetkó** baáni kisbíró, hogy az a képviselőtestületi ülésre kibocsátott meghívón az ő nevét tudta és beleegyezése nélkül aláírta. Ezért **Meichl József** **Kolonics Zvetkó**t közokirathamisítással vádolta a képviselőtestületi ülésen. A feljelentés folytán a kisbíró ellen fegyelmi is indított, de ő az ellene emelt vád alól fel lett mentve. A fegyelmi eljárásból kifolyólag megállapított, hogy a kisbíró a meghívót elvitte **Meichl**hoz és mint-hogy nem volt otthon, nevét ráírta, hogy ezáltal igazolja ott létét. A kisbírónak ezen tényből **Meichelre** nézve jogsérelem nem háromlott, mert feleségét is értesítette **Kolonics** az ülés határnapjáról és **Kolonics** csak azt akarta konstatálni, hogy az ülésre **Meichl**t meghívta. A törvényszék kimondta, hogy **Kolonics** közokirat hamisítást nem követett el, **Meichl Józsefet** pedig, minthogy **Kolonics Zvetkó**t hatóság előtt nyilvánosan vádolta, rágalmazás vétsége miatt két hónapi fogházra ítélte.

Tanügy.

)(Ha a hitoktató megköti magát. Akkor olyan állapotok merülnek föl, mint a mi-

lyenek uralkodnak a belvárosi népiskolában, hol négy osztályban a róm. kath. tanulók hét számra nem részesülnek a hitoktatás áldásában.

Ugyanis ez intézethez a folyó iskolai évre két hitoktató lett egyházhatalosági intézkedés folytán beosztva. Az egyik négy osztályra lett a hitoktatási órák betöltésére küldve, a másik három osztályra nyert megbízást, ki ezenkívül a belvárosi leányiskola négy osztályában, az ágostontéri iskola két osztályában és a belvárosi iskolánál elhelyezett iparostanonciskola öt osztályában teljesíti az iskolaév kezdetétől lelkiismeretes ügybuzgósággal a hitoktatást összesen heti 23 órában. Embertelenség volna ettől az amugy is eléggé megterhelt hitoktatótól követelni, hogy ez még az akaratoskodó kollegájának osztályait is lássa el. Lehetetlen ezt tennie, ha mindjárt a kollegialitási előzenység lépne is előtérbe, mert egy és ugyanazon órában nem szakíthatja magát négy felé.

Amint tudjuk, fentkölt gondolkodásu püspökünk éber figyelmét fordította városunkban különösen az iskolai hitoktatás lelkiismeretes teljesítésére, az órák pontos betartására és az előirt tananyagnak teljes mértékben való feldolgozására, olyannyira, hogy a hitoktatás fontosságát minden mellékes érdek és tekintetől menten mindenképp felett első feladatul jelentette ki és ez értelemben utasítá a hitoktató lelkészeket s azok ténykedését ellenőrző espereseket. És hogy a püspöki meghagyásnak a belvárosi iskolánál miért nem tesz a az egy hitoktató eleget, annak megmondhatója lehet csak az esperes ur; de hogy Pécs szab. kir. város iskolai hatóságának a püspöki utasítással kapcsolatos rendelkezése az illető kirendelt hitoktató előtt csak **Hekuba**, ahhoz nincsen szava **Schneider István** városi tanfelügyelőnek? Pedig értesültünk, hogy a belv. iskola igazgatója az állapotokat feltüntető jelentésében sürgős orvoslást kért. Szeretjük hinni, hogy a sztrájkyszerű hitoktató-krízis mielőbb meg fog szünni azzal, hogy az egyházmegyei főhatóság a városi hatósággal egyetértő késedelem nélküli erélyes intézkedésével a rendes állapotnak érvényt szerez és eddig a valóságoktatást nélkülözött osztályok növendékei már a közel jövőben rendszeren fognak részesülni a heti két órai hitoktatásban.

Közgazdaság.

□ **Állatjárvány-hírek.** Megyénk pécsi járásában jelenleg **Rákos** és **Gerényes** kisközségek sertésállományában a sertésorbánc, **Nagypal** községben a sertésvész, **Szilágy** községben pedig a juhok között a szájfájás pusztit. A járványtól megszállt községek kiviteli zár alá helyeztetek.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése szept. hó 29-én. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Ház mai ülésén felolvasták **Kossuth Ferenc** indítványát október hatodika megünneplésére vonatkozólag. Október hatodika félévszázados évfordulója a vértanúk halálának, a mikor az egész nemzet készül leróni a hálás megemlékezés adóját.

Indítványozza, hogy képviseltesse magát a kormány Aradon egyik miniszter által. A Ház elnökei vezetése alatt küldöttéleg képviseltesse magát. Budapesten és Aradon vonuljon ki a honvédség.

Az indítványt a szélsőbalon zajos helyesléssel fogadták.

A napirend előtt *Kossuth* Ferenc megemlékezett a Hentzi-ünnepről, melyet a magyarok elleni tüntetésnek mondott. Jelentőségét emelte a honvédség kirendelése. A katonaság nem lehet külön testület az államban. Meg van győződve, hogy a király fennkölt gondolkozása meggátolta volna az ünnepséget, ha felvilágosítják. Az ország színe előtt tiltakozik az ünnep ellen.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány felelős a nemzeti becsületért; de az nem sértetett meg. A harcban elesett harcosok emléke a szokásos katonai szertartással felszenteltetett. A honvédség a véderő kiegészítő része. Kéri, ne szakgassák fel a behegedt sebeket.

Felkiáltások: Mi is ezt akarjuk. Önök szakgatják fel.

Széll Kálmán ezután bejelenti, hogy *Lukács* László pénzügyminiszter a jövő héten beterjeszti a jövő évi budgetet. Indítványozza, hogy hétfőn válaszzák meg a delegációt és a kvótabizottságot.

Ugron Gábor tiltakozik a királynak a kvóta ügyében múlt évben történt döntése ellen, a mely törvénytelen. Előbb az országgyűlésnek kellett volna egyezkedni. Rámutat az osztrák állapotokra. A hatvanhetes alkotmány

a végromlás előtt van. Alkotmány nélküli Ausztriával nem szabad egyezkedni.

Széll Kálmán védelmezi a kvóta ügyében a királyi döntés törvényességét.

A többség a miniszterelnök indítványát elfogadja.

Ezután *Szabó* István és *Feszty* Béla interpelláltak az árvíz ügyében.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter erre kijelenti, hogy a kormány mindent megtesz a nyomor és a vész enyhítésére és hogy a király tizezer forintot adott a segélyezésre.

Ezt a Ház éljenzéssel fogadta.

Az ülés tizenkét órakor ezzel be is végződött.

TÁVIRATOK.

— **A transvali háboru.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A börzén tegnap minden papiros két-három forintra, ma ismét 5 - 6 forintra esett a

transvali háboru miatt. Londonban minisztertanács volt, melyen elhatározták, hogy felszólítják a transvaliakat, miszerint az angoloknak a hollandiakkal teljesen egyenlő jogokat adjanak s a követelés biztosítására lefegyverkezzenek.

— **Dreyfus Párisban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Dreyfus* családjával állítólag Párisban tartózkodik.

— **Az osztrák kormányváltás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A király ma az osztrák kisebbségi pártok vezéréit kihallgatáson fogadta. Gróf *Klár*y stajeroszági helytartó Bécsbe érkezett. Politikai körökben az a hír van elterjedve, hogy *Klár*y gróf volna kiszemelve a hivatalnok-miniszterium megalakításának missziójára

Laptulajdonos: SAUTTER GUSZTÁV
Felolvasó szerkesztő: PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF kiadó.

A pécsi papneveldének Pécsen, a Kórház-utcában fekvő 3 $\frac{1}{2}$ holdas

konyhakertje, a kertészlakással

együtt 1900. évi január hó 1-jével több évre bérbeadatik. A bérleti föltételek megtudhatók a semináriumi vicerectornál, Papnövelde-u. 1.

MESTRITS JENŐ

épület és műlakatos

Király-utca 38. sz. **Pécsen** Percel-utca 35. sz.

Ajánlja jól berendezett üzletét mindennemű

épület- és műlakatos munkák,

erkély-, sár-, lépcső- és kerítés-rácsoszatok, valamint vaskapuk és csillárok vertvasból, továbbá biztonsági zárok és rekeszek, zajtalan görredőnyök, ponyvagépezetek, villamos csengők, vízvezeték és angol closett-berendezések, a legkitünőbb asztal-tűzhelyek, központ fűtő (central) kályhák, mindennemű díszítőmunkák vert vasból való rajz- és stilszerű elkészítésére a legszolidabb kivitelben.

Segédgépek javítását s egyáltalán minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Midőn üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlom, előre is biztosítom **árain** versenyképességéről, valamint gyors és pontos kiszolgálásról.

Tisztelettel

Mestrits Jenő.